

STRATEGIA ROZWOJU SOŁECTWA BIAŁA

w gminie WIELEŃ
na lata 2022 - 2026

Dokument sporządzony przez PRZEDSTAWICIELI GRUPY ODNOWY WSI :

KRYSTYNA TARAŚKIEWICZ
ŻANETA GRAJ
KRYSTIAN KUŹNIK
KAROLINA BORKOWSKA

z udziałem moderatorów:

Jarosław Maciejewski, Magdalena Gdaniec

Spis treści

WPROWADZENIE	3
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI	5
OPIS MIEJSCOWOŚCI	7
SPRAWDZANIE Z WIZJI W TERENIE WRAZ Z DOKUMENTACJĄ FOTOGRAFICZNĄ	9
ANALIZA ZASOBÓW	11
ANALIZA SWOT	18
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI	20
WIZJA WSI	22
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI	24
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI NA OKRES 12 MIESIĘCY	28

W 2022 roku Gmina Wieleń podjęła decyzję o przystąpieniu do opracowania Strategii Rozwoju Sołectwa dla sołectw, w których dokumenty te utraciły swoją ważność. Grupa Odnowy Wsi sołectwa Biała, będąca uczestnikiem Programu Wielkopolska Odnova Wsi podjęła decyzję o przygotowaniu i przyjęciu Strategii Rozwoju Sołectwa na lata 2022-2026. Dokument ten został opracowany przez przedstawicieli GOW: Żanetę Graj, Krystiana Kuźnik, Karolinę Borkowską, Krystynę Taraśkiewicz przy udziale moderatorów Wielkopolskiej Odnowy Wsi Magdaleny Gdaniec oraz Jarosława Maciejewskiego.

Zdjęcie 1 Wjazd do miejscowości – tablica informacyjna

Zdjęcie 2 Droga z zabudowaniami na terenie miejscowości

Opracowanie Sołectkiej Strategii Rozwoju było skutkiem przeprowadzenia **dwudniowych warsztatów**, które poprzedzone zostały spotkaniem organizacyjnym Liderów Grup Odnowy Wsi w Urzędzie Gminy Wieleń w dniu 5 maja 2022 roku. Na spotkaniu została przekazana podstawowa wiedza o tworzeniu Sołectkiej Strategii Rozwoju, a także Grupy otrzymały wzór ankiety do przeprowadzenia w środowisku lokalnym swojego sołectwa według próby na podstawie liczby mieszkańców swojej miejscowości, omówiono także termin wizji lokalnej w sołectwach przewidziany na dzień 24 maja 2022 roku.

Podczas **wizytacji** obecni przedstawiciele GOW, wskazali najważniejsze elementy występujące w sołectwie. Omówili obszary i elementy, które są istotne dla mieszkańców sołectwa.

Kolejnym etapem było przeprowadzenie warsztatów zgodnie z metodologią przyjętą w ramach programu Wielkopolska Odnova Wsi. Warsztaty zostały przeprowadzone w Sali wiejskiej w miejscowości Wrzeszczyna z podziałem na dwie grupy: GR-I: Marianowo, Wrzeszczyna, Kuźniczka i Jabłonka Stara (Grupa z gm. Miedzichowo mająca zaległe zajęcia warsztatowe); GR-II: Biała, Gulcz, Rosko i Zielonowo (grupa popołudniowa). Przedstawiciele z miejscowości Biała pracowali wraz z grupami z miejscowości Gulcz, Rosko i Zielonowo.

Pierwszego dnia warsztatów członkowie grupy pracowali nad określeniem **analizy zasobów**. Na podstawie przeprowadzonych **ankiet** i wyników z tego dokumentu, a także analizy zasobów wskazywali elementy, które oceniają jako silne strony sołectwa i słabe – wymagające zmiany. Wskazywali również na to, jakie szanse i zagrożenia płyną z otoczenia zewnętrznego, które mogą zostać wykorzystane lub ograniczać rozwój sołectwa. W ten sposób przeprowadzono **analizę SWOT** - analizę, która identyfikuje i wskazuje potencjał sołectwa i jego problemy, jak również szanse i

zagrożenia występujące w otoczeniu zewnętrznym sołectwa, które mogą mieć wpływ na rozwój obszaru. Analiza ta uwzględniała poprzedni dokument, który obecnie uległ modyfikacji ze względu na realizację wcześniej zaplanowanych zadań i powstałych nowych oczekiwań mieszkańców do sytuacji panującej obecnie w sołectwie. Każda z wykazanych obecnie występujących cech, została przypisana do jednego z obszarów potencjału rozwojowego. Są to: **Standard życia, Jakość życia, Byt ekonomiczny i Tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego**. Uczestnicy warsztatów przeprowadzili również **analizę potencjału rozwojowego**. Pozwoliło to wskazać najważniejsze cele ogólne oraz zaplanować rozwój tak, aby był on równomierny i wykorzystywał wszystkie obszary interwencji. Finalnie Grupa Odnowy Wsi wskazała **wizję hasłową i wizję opisową** sołectwa.

Drugiego dnia warsztatów mieszkańcy zobowiązani byli wskazać, na podstawie przeprowadzonych wcześniejszych analiz w poszczególnych obszarach rozwojowych sołectwa, planowane zamierzenia projektowe. Tak powstał **plan długo i krótkoterminowy rozwoju sołectwa** Biała na najbliższy rok i 5-lat. W planie krótkoterminowym wskazano te projekty/zadania, które mieszkańcy sołectwa planują zrealizować w pierwszej kolejności – w okresie 12 miesięcy. Następnie w ramach planu długoterminowego zaplanowano zadania na lata przyszłe. W planie długoterminowym wskazano cele jakie sołectwo określiło dla realizacji **Wizji Rozwoju Sołectwa**. Cele zostały postawione w poszczególnych obszarach interwencji, które Grupa Odnowy Wsi postanowiła osiągnąć poprzez realizację zadań i projektów zapisanych w planie długoterminowym i programie krótkoterminowym.

Zdjęcie 3 Pierwsze warsztaty pisania SSR – 4 czerwiec 2022

Przedstawiciele Grupy odnowy wsi wykonali również **graficzną wizję miejscowości** – którą następnie zaprezentowali pozostałym uczestnikom warsztatów. Strategia Rozwoju Sołectwa Biała została poddana publicznej konsultacji, a następnie przyjęta przez zebranie wiejskie – w formie uchwały zebrania wiejskiego.

Zdjęcie 4 Drugie warsztaty pisania SSR - 8 czerwiec 2022

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: **WIELEŃ**

Sołectwo: **BIAŁA**

Liczba mieszkańców: **180 osób**

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi		opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	porządkowanie wsi					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi	X	planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					
B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	X	liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X
	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi	X	proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	X
C	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	

Zaawansowana	wsi				pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	powszechna odnowa prywatnych posesji				promocja wsi	
D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	ukształtowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)				rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	
	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

OPIS MIEJSCOWOŚCI

Biała to miejscowość położona w Puszczy Noteckiej.

Pierwsza wzmianka o Białej (Baloowa), pochodzi z 1298 r. Biała przeszła wtedy z rąk królewskich w rycerskie. Znany jest również fakt historyczny z roku 1944 związany z uratowaniem mieszkańców wsi przed egzekucją i spalaniem przez hitlerowców.

W roku 1510 wieś Biała należała do wojewody poznańskiego (palatynus). Wtedy uprawiano bardzo mało ziemi, we wsi był jeden młyn, dwie kuźnie i dawny zakład hutniczy z dymarką i młotem napędzanym kołem wodnym. W 1564 r. we wsi mieszkało dziewięciu chłopów, razem mieli osiem ćwierćwłók (jedna włoka miała wówczas 30 mórg). Każdy płacił panu 15 groszy czynszu i świadczył dwa dni pracy w tygodniu na usługach. W 1581 r. Biała liczyła 13 domów, a w 1744r. we wsi mieszkało 53 ludzi. Mieszkańcy byli Polakami i katolikami. We wsi mieszkał sołtys, który wszystko co posiadał stanowiło jego własność - posiadał jedną włokę ziemi i dom. Chłopi uprawiali 2,5 włoki. W XVI w. wśród pierwszych osadników pojawiają się nazwiska takie jak : Stochaj, Mierzwa, Grześ, Wika. Te nazwiska są do dziś dnia. W XIX w. Biała przeszła w ręce niemieckiego rodu Hohbergów z siedzibą w Goraju. Starsi ludzie wspominają, że za Niemca w Białej żyło się gorzej, a za Polskę lepiej, szczególnie gdy „sówka chojnówka” zniszczyła puszcę i zaczęto wycinać drzewa. Powstały dwa tartaki, w Rzecinie i Smolarach, w lesie założono kolejki do wywozu drewna. Wtedy wszyscy w Białej mieli pracę. Co tydzień była wypłata i jak mówią starzy ludzie : „Wtedy zaczęliśmy żyć, w Białej zrobiła się Francja, chłopci kupili sobie oficerki, nowe ubrania...”. Wycinka puszczy trwała 4 lata. W czasie II wojny światowej między Rzecinem, Białą i Hamrzymkiem działała niewielka grupa partyzantów. Współpracowała z nim Magdalena Kinowska z Białej, dostarczając im żywność i wiadomości o wojsku niemieckim. Kilukrotnie udało się jej ocaleć. Jej działalność kilukrotnie odnotowana jest w książce Szymankiewicza pt. „Spadochrony nad okupowaną Wielkopolską” (str.193). Pod koniec wojny w 1944 r. były kilukrotnie rzuty skoczków polskich i radzieckich na terenie puszczy. We wrześniu 1944 r. Biała przeżyła chwilę grozy. Za udzielenie pomocy partyzantom, Niemcy otoczyli wieś, spędzili mieszkańców w jedno miejsce(w trójkącie, gdzie schodzą się drogi na początku wioski), zagroził rozstrzelaniem wszystkich i spalaniem wioski za pomoc udzieloną „bandytom”. W obronie Polaków stanęła córka sołtysa wioski – Frida Wencke i z pomocą Leichnera (sołtysa Mężyka) ocaliła wszystkich mieszkańców przed śmiercią. W 1977r. Po jeziorze Biała pływał kajakiem Kardynał Karol Wojtyła było to na rok przed jego wyborem na papieża. 10.08.1992 r. Puszcza Notecka przeżyła II co do wielkości pożar po II wojnie światowej, Biała dzięki gwałtownej burzy została ocalona. W ciągu dziewięciu godzin spłonęło prawie 6 tys. hektarów lasów, 19 budynków gospodarczych i trzy gospodarstwa.

Nazwa Biała pochodzi od ryb zwanych Bielcami (rodzaj leszczy), od których roiło się niegdyś w jeziorze. W ten sposób nazwę wsi tłumaczą ustne przekazy. Naukowcy mówią, że od gleby bielcowej, świecącej białymi, lotnymi piaskami lub od porostów (białych mchów).

Zdjęcie 5 Zabytkowy budynek świetlicy wiejskiej

Zdjęcie 6 Charakterystyczna zabytkowa zabudowa

SPRAWDZANIE Z WIZJI W TERENIE WRAZ Z DOKUMENTACJĄ FOTOGRAFICZNĄ

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: Biała, 24 maja 2022r.

Uczestnicy: **Krystyna Taraśkiewicz – sołtys, lider GOW, Karolina Borkowska – członkini GOW, Krystian Kuźnik – członek GOW oraz** Jarosław Maciejewski i Magdalena Gdaniec – moderatorzy WOW

Biała - sołectwo w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim, w gminie Wieleń. Liczebność sołectwa wynosi ok. 180 osób. Sołectwo składa się wyłącznie z jednej miejscowości – Biała. Miejscowość położona jest nad jeziorem Białym, którego powierzchnia sięga 108 ha. Na jeziorze znajdują się dwie wyspy. Przekazy wskazują, że nazwa jeziora pochodzi od gatunku ryb – co dało też nazwę dla miejscowości. Dojazd do miejscowości odbywa się drogą asfaltową, którą okalają z dwóch stron lasy. Przez samą miejscowość przebiega droga z kostki brukowej. Widoczne są zabudowania letniskowe. Chodnik urządzony jest wyłącznie przez samo centrum, bezpośrednio przy drodze. Na pozostałych ulicach chodnika brak. Występujące oświetlenie uliczne to lampy sodowe, oświetlenie wymaga rozbudowy. Miejscowość składa się z zabudowań rodzimych – budynki jednorodzinne. Zabudowania zlokalizowane są w przeważającej części po obu stronach ulic – to miejscowość o układzie wielodrożnicowym z dwustronną zwartą zabudową. Liczne są również zabudowania letniskowe. Miejscowość wyposażona jest w sieć wodociągową. Odprowadzenie ścieków odbywa się do zbiorników bezodpływowych, są również nieliczne przydomowe systemy oczyszczania ścieków. Brak jest linii światłowodowej i gazociągowej. W Białej pomieszczenia świetlicowe zlokalizowane są w budynku, w którym znajdują się pomieszczenia mieszkalne. Ogranicza to funkcjonalność tego obiektu. Obiekt jest wyposażony w zaplecze kuchenne. Wyposażenie świetlicy ocenia się jako bardzo dobre. Bezpośrednio przy budynku jest niewielki utwardzony teren. Determinuje to fakt, że wszelkie uroczystości i spotkania dla mieszkańców muszą się odbywać na terenie przy plaży. Teren ten został urządzony na potrzeby zarówno mieszkańców jak i turystów. Znajduje się tam plac zabaw, boisko do piłki siatkowej. Są również urządzenia siłowni zewnętrznej oraz zaplecze socjalne. Plaża jest szeroka, a jezioro widoczne w pełni. W miejscowości znajduje się kościół p.w. Matki Bożej Różańcowej, w którym znajduje się ołtarz pochodzący z 1932 roku. Przy kościele zlokalizowana jest dzwonnica i cmentarz. Ponadto na terenie miejscowości zlokalizowana jest kapliczka upamiętniająca wydarzenia historyczne, kiedy to mieszkańcy miejscowości zostali uratowani przez niemiecką rodzinę, przez rozstrzelaniem przez Niemców. W sołectwie powołano Grupę Odnowy Wsi. Jest to jedyna sformalizowana grupa mieszkańców. Sołectwo na działalność prospołeczną wykorzystuje fundusz sołecki. Komunikacja w sołectwie odbywa się przede wszystkim poprzez tablicę informacyjną.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (płyta CD).

Opracowanie:

*- na podstawie wizytacji i wywiadu Magdalena Gdaniec oraz Jarosław Maciejewski
24.05.2022*

Zdjęcie 7 Teren przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Biała

Zdjęcie 8 Plac zabaw na terenie rekreacyjnym

Zdjęcie 9 Budynek socjalny na terenie rekreacyjnym w Białej

Zdjęcie 10 Teren rekreacyjny – miejsce integracji społecznej

Zdjęcie 12 Kościół p.w. Matki Boskiej Różańcowej

Zdjęcie 13 Obelisk upamiętniający kajakowy szlak papieski

Zdjęcie 14 Teren wykorzystywany na cele sportowe – do dalszego zagospodarowania

ANALIZA ZASOBÓW – część I

RODZAJ ZASOBU*	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
PRZYRODNICZY				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Teren płaski ,wieś otoczona lasami sosnowymi, wydmy		X	
stan środowiska	Środowisko czyste-brak uciążliwego przemysłu			X
walory klimatu	Klimat umiarkowany	X		
walory szaty roślinnej	Lasy sosnowe, świerkowe, brzoźowe, wrzosowiska		X	
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Rezerwat Przyrody Czapli, NATURA 2000	X		
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Sarny, jelenie, lisy, dziki	X		
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Jezioro Białe, Strumyk Niezborąła			X
wody podziemne	występują		X	
gleby	Klas V ,VI	X		
kopaliny	Żwir, torf	X		
walory geotechniczne	Niezidentyfikowane	X		
KULTUROWY				
walory architektury	Zabudowa wiejska jednorodzinna, leśniczówka	X		
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Sala Wiejska; Plaża; 1 plac zabaw; Cmentarz			X
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zabudowa zadbana z zielenią przed domem		X	
zabytki i pamiątki historyczne	Kapliczka upamiętniająca pobyt Kardynała Karola Wojtyły na rok przed wyborem na papieża. 1977 r. Kapliczka upamiętniająca uratowanie mieszkańców przed egzekucją. 1944 r. Kamień „Serce Puszczy Noteckiej” Dwie tablice wmurowane w ścianę Kościoła upamiętniające pobyt Karola Wojtyły i podziękowania dla Boga i Matki Najświętszej za cudowne		X	

	ocalenie wiosek w czasie Pożaru Puszczy Noteckiej 10.08.1992 r.			
osobliwości kulturowe	brak			
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kościół, kapliczka, tablice		X	
święta, odpusty, pielgrzymki	Odpust Matki Bożej Różańcowej		X	
tradycje, obrzędy, gwara	Noc Świętojańska – obrzędy sobótkowe		X	
legendy, podania i fakty historyczne	Nazwa Biała pochodzi od ryb zwanych Bielcami (rodzaj leszczy), od których roilo się niegdyś w jeziorze. W ten sposób nazwę wsi tłumaczą ustne przekazy. Naukowcy mówią, że od gleby bielcowej, świecącej białymi, lotnymi piaskami lub od porostów (białych mchów). Pierwsza wzmianka o Białej (Baloowa), pochodzi z 1298 r. Biała przeszła wtedy z rąk królewskich w rycerskie. Fakt historyczny z roku 1944 związany z uratowaniem mieszkańców wsi przed egzekucją i spalaniem przez hitlerowców.		X	
przekazy literackie	Biała w Puszczy Noteckiej Uroki Czarnowa – wzmianka o Białej Album Puszcza Notecka	X		
ważne postacie i przekazy historyczne	Noteć dzieliła plemię Polan od Pomorzan. W X w. Mieszko I i Bolesław Chrobry przyłączyli Puszcę Notecką do Polski. Na jej obrzeżu powstały obronne grody. Ujście, Czarnków, Wieleń, Drezdenko. Walki toczone z Pomorzanami trwały jednak długo ze zmiennym szczęściem. W 1113 r. Bolesław Krzywousty po zdobyciu Czarnkowa i Wielenia odbił dolinę Noteci Pomorzanom już na stałe. Początkowo tereny należały do królów polskich, później przeszły w ręce możnych rodów. Wioska Biała leżała w głębi puszczy z dala od szlaków wojennych, na pograniczu wielkich wydarzeń historycznych. Żyła w ciszy lasów swoim własnym życiem puszczańskim.	X		
specyficzne nazwy	1) Bielawy – przy jeziorze na dole, gdzie jest lepsza ziemia; 2) Grabarka – mostek na rzece		X	

	Miała 3) Rule-pola po prawej stronie drogi przy Hamrzysku 4) Parchata- łąki bagniste, po zrębie, gdzie niegdyś rosły wspaniałe świerki 5) Przychód-pola w stronę Hamrzyska, Bliżej Białej 6) Strożna –pola za leśniczówką 7) Borowe Błoto- łąki za leśniczówką po prawej 8) Wronieckie Błoto- po lewej stronie drogi do Wronek 9) Kącik- pole między Stryżkiem, a Dżolikiem 10) Jaz- u Jazu –mostek przy jeziorze Mileczko w stronę Mężyka 11) Grzępa- piaszczysty półwysep po prawej stronie drogi do Mężyka 12) Sidła- większy las za Wesołym Miasteczkiem 13) Wąsos- las gdzie bardzo dużo wrzосу, po lewej stronie drogi do Mężyka 14) Trzy Kopce- pasy przeciwpożarowe, gdzie schodzą się granice między lasami hrabiego a państwowymi 15) Niemiecki- las za pierwszym pasem , wysokie ogrodzenie 16) Autoweg –droga hrabiostwa wyłożona chem i gałązkami 17) Biała Góra- wydma po prawej stronie drogi do Wronek . 18) Czubatka- najwyższa wydma, 100m.n.p.m. po prawej stronie drogi do Wronek 19) Baldyń –Pagórek za brzoźkami , gdzie kiedyś był tartak i kuźnia 20) Piaski- we wiosce po lewej 21) Przytunek- ogrody nad jeziorem 22) Kociołek- przed jazem po lewej, gdzie siano się suszy 23) Głuchowiec- leśniczówka			
--	--	--	--	--

	24) Żelazko- osada leśna z małym jeziorem 25) Wesołe Miasteczko- działka na której stoją domki letniskowe z Wroniek 26) Szpital na Peryferiach- domki letniskowe lekarzy Behle , Baloowa - Biała			
specyficzne potrawy	Gzik	X		
dawne zawody	Rybak	X		
zespoły artystyczne, twórcy	brak			

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE

OBIEKTY I TERENY

działki pod zabudowę mieszkaniową	Brak MPZP		X	
działki pod domy letniskowe	Występują na rynku wtórnym		X	
działki pod zakłady usługowe i przemysł	brak			
pustostany mieszkaniowe	brak			
pustostany poprzemysłowe	brak			
tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	brak			

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

place publicznych spotkań, festynów	Plaża			X
sale spotkań, świetlice, kluby	Sala Wiejska	X		
miejsca uprawiania sportu	Plaża		X	
miejsca rekreacji	Plaża		X	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	brak			
szkoły	Brak -10 km od miejscowości (Miały)			

przedszkola	Brak -10 km od miejscowości (Miały)			
biblioteki	Brak- 8 km od miejscowości (Rosko)			
placówki opieki społecznej	Brak-20 km od miejscowości (Wieleń)			
placówki służby zdrowia	Brak- 8 km od miejscowości (Rosko)			
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA				
wodociąg, kanalizacja	Wodociągi Brak- kanalizacji	X		
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Polbruk - główna droga przez wieś , oświetlenie jest - wymaga rozbudowania		X	
chodniki, parkingi,	Chodniki są - wymagają rozbudowania Parkingi 2 (przy plaży i kościele)		X	
sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć telefoniczna Internet radiowy		X	
telefonii komórkowa	Tylko niektóre sieci posiadają zasięg		X	
Internet szerokopasmowy	brak			
transport publiczny:	a) brak			
a) kolej (przystanki)	b) autobus szkolny , 2 przystanki		X	
b) autobus (przystanki)				
inne				

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓ ŻNIAJ ĄCE
GOSPODARKA, ROLNICTWO				
miejsca pracy (gdzie, ile?)	Zakład Usług Leśnych , Sklepy spożywcze , firmy budowlane (30 miejsc pracy)		X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	brak			
gastronomia	brak			
miejsca noclegowe	Prywatne domki letniskowe na wynajem		X	
gospodarstwa rolne	2	X		
uprawy hodowle	Krowy mleczne	X		
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Nie zidentyfikowano			
zasoby odnawialnych energii	Ogniska paneli fotowoltaicznych, solary, pompa ciepła	X		
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY				
środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	Fundusz sołecki		X	
środki wypracowywane	brak			
MIESZKAŃCY				
autorytety i znane postacie we wsi	Ksiądz Kanonik Klemczak			X
krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
osoby o specyficznej lub ważnej wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	studenci	X		
przedsiębiorcy, sponsorzy	Zakład Usług Leśnych, Firmy budowlane	X		
osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznych	Mieszkańcy mają dostęp do internetu		X	
pracownicy nauki	brak			

związki i stowarzyszenia	brak			
kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	brak			
współpraca zagraniczna i krajowa	brak			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI				
publikatory, lokalna prasa	brak			
książki, przewodniki	Biała w Puszczy Noteckiej , Uroki Czarnkowa, Album Puszcza Notecka		X	
strony www	Facebook – Biała, gm. Wieleń, PCT		X	

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1 Walory krajobrazowe i środowiskowe – czyste powietrze, spokój i cisza. Położenie w centrum Puszczy Noteckiej nad jeziorem Białym. T 2 Obszary objęte ochroną przyrody (Natura 2000), Rezerwat przyrody na wyspie (gatunek czapli) T 3 Potencjał obszarowy – znacznych obszarów teren przy jeziorze z plażą, pomostem i punktem widokowym do zagospodarowania na cele społeczne. S 4 Sklepy spożywcze - 2 S 5 Kościół pw. Matki Boskiej Różańcowej z przyległym cmentarzem. T 6 Kapliczka upamiętniająca pobyt Kardynała Wojtyły na wyprawie kajakowej w 1977 roku przed wyborem na Papieża. T 7 Sala wiejska wyposażona w klimatyzację i nowoczesny sprzęt AGD. S 8 Cykliczne formy spędzania czasu wolnego : imprezy plenerowe organizowane w miejscowości : Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, J 9 Coroczna Noc Świętojańska – kultywująca i przybliżająca tradycje i obrzędy sobótkowe, zwyczaj dbałości o miejsca kultu religijnego T 10 Zadbane i modernizowane gospodarstwa domowe. S 11 Możliwość zarobku w sezonie letnim - „grzybobranie” B 12 Duży napływ turystów i wczasowiczów w sezonie letnim- możliwość sezonowego zarobku. B 13 Wodociągi S 14 Chodniki, oświetlenie i droga przez miejscowość z kostki z polzbruk, Przystanki autobusowe-2 S 15 Kapliczka upamiętniająca uratowanie wsi i mieszkańców przed spaleniem i zamordowaniem przez hitlerowców dzięki wstawiennictwu miejscowych Niemców- sołtysa Friedy Wencke i młynarza Leichnera. T	1 Brak miejsca do spotkań integracyjno-rekreacyjnych na świeżym powietrzu- wiaty, altany. S 2 Mało dofinansowany teren przy plaży, gdzie można postawić wiatę i przebieralnię oraz rozbudować pomost. s 3 Brak bazy gastronomicznej przy dużym napływie wczasowiczów. B 4 Niewystarczające oświetlenie na terenie sołectwa, brak rozbudowanego chodnika na początku i końcu wsi. S 5 Brak sieci kanalizacyjnej S 6 Brak światłowodu S 7 Słaby zasięg GSM S 8 Brak przedszkola, szkoły i boiska wielofunkcyjnego co powoduje nieprawidłowy rozwój dzieci i młodzieży J 9 Zbyt mały i słabo wyposażony plac zabaw przy dużej ilości dzieci miejscowych i przyjezdnych w okresie od maja do września S 10 Niezagospodarowany teren przy wjeździe do miejscowości , który należy do gminy a gdzie można było by wybudować drugi plac zabaw,p ostawić altankę Witacza z hasłem wsi oraz dokonać nowych nasadzeń bylin i krzewów aby poprawić estetykę miejsca. S 11 Brak logo wsi i materiałów promocyjnych, brak strony internetowej B 12 Brak integracji ze strony mieszkańców z wczasowiczami, brak stowarzyszeń i kół gospodyń wiejskich. J 13 Brak wyznaczonego miejsca dla mieszkańców do ewakuacji oraz brak szkoleń z pierwszej pomocy oraz alarmowania i powiadamiania o zagrożeniach np. alarm pożarowy, alarm o skażeniach. Na terenie wsi brak OSP oraz sprawnej syreny. J 14 Brak kultywowania pamięci o ks .kanoniku Klemczaku,mała ilość organizowanych imprez podtrzymujących obyczaje i tradycje T

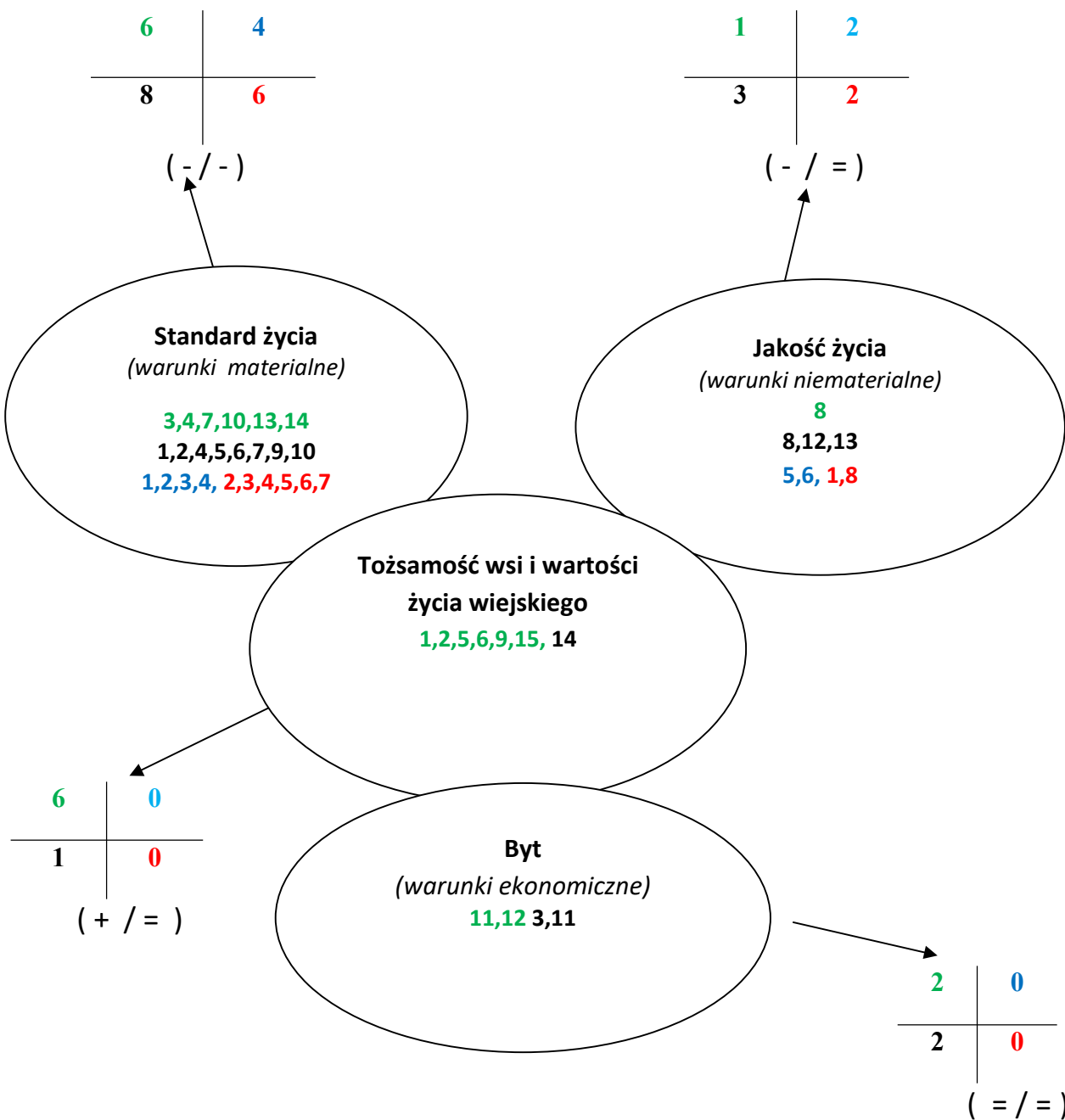
SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenia płynące z otoczenia)
1 Środki zewnętrzne do pozyskania na rozbudowie infrastruktury sportowo- rekreacyjnej. S 2 Przynależność do programu „Wielkopolska odnowa wsi” S 3 Moda na zamieszkanie na wsi szansą na napływ nowych osób oraz rozwój dla miejscowości. S 4 Miejscowość, która ma tak duży potencjał rekreacyjno – turystyczny poprzez rozbudowę jej infrastruktury jest szansą na jej rozwój oraz aktywnie spędzony czas przez mieszkańców. S 5 Coroczny udział i promocja wsi w festynach takich jak: Dożynki, Noc Świętojańska, Dni Wielenia, Dni Czarnekowa, Dni Wroniek, różnego rodzaju zloty szansą na pozyskanie sponsorów i reklamę Białej. J 6 Organizacja imprez plenerowych oraz zawodów sportowych o charakterze ponadregionalnym takich jak : plażowy turniej w siatkówce o puchar Burmistrza Wielenia, wyścig rowerowy MTB wokół jeziora Białe i Puszczy Noteckiej, festyn rodzinny 2+2 (rodzice i dwójka dzieci),zawody pływackie wokół wyspy w kat. OPEN stylem dowolnym, J	1 Bardzo duże zagrożenie pożarowe w okresie letnim-brak OSP i sprawnej syreny. J 2 Niewystarczająca rozbudowa oświetlenia oraz chodników zagrożeniem dla bezpieczeństwa dzieci i osób spacerujących. S 3 Niewystarczające połączenia PKS S 4 Trudność w pozyskaniu środków finansowych zewnętrznych oraz znalezienia sponsorów S 5 Nieuregulowana sytuacja z MPZP - brak miejsca pod zabudowę jednorodzinną. S 6 Uzależnienie realizacji inwestycji od możliwości budżetowych gminy – środki przeznaczone na sołectwo są niewystarczające do realizacji oczekiwanych inwestycji. S 7 Bardzo zły stan dróg gminnych i powiatowych w sołectwie i gminie Wielen S 8 Napływ turystów powoduje zwiększone ryzyko wyrzucaniem śmieci po lasach i wokół jeziora J

silne strony

szanse

słabe strony

zagrożenia

OPIS obszarów oddziaływania na sołectwo:

Standard życia (- / -)(6/8-4/6): Otoczenie wewnętrzne obszaru **standardu życia** oceniane jest jako niekorzystne, otoczenie zewnętrzne jest również niekorzystne. Ogólna ocena obszaru **STANDARDU ŻYCIA** w tym wypadku jest **niekorzystna (5/14)(-)**. Mieszkańcy w tym obszarze borykają się z wieloma problemami w wyposażeniu i zagospodarowaniu infrastruktury publicznej. W opracowanej Strategii rozwoju należy wykorzystać zidentyfikowane atuty i zasoby, które pozwolą wzmocnić potencjał tego obszaru. Strategia rozwoju sołectwa powinna zostać wsparta w tym obszarze elementami również innych obszarów celem zniwelowania zidentyfikowanych barier i przeszkód środowiska lokalnego, ograniczając zagrożenia obszaru zidentyfikowane w otoczeniu zewnętrznym. Jednocześnie należy przygotować Plan naprawczy tego obszaru.

Jakość życia (- / =)(1/3-2/2): Obszar wewnętrzny jakości życia oceniony jest niekorzystnie, otoczenie zewnętrzne obszaru wykazuje zrównoważone oddziaływanie. Ogólna ocena obszaru **JAKOŚCI ŻYCIA** jest **niekorzystna(3/5)(-)**. W tym obszarze mieszkańcy wskazują wiele problemów społecznych, co sugeruje iż występują tu słabe więzi sąsiedzkie i między-ludzkie(duża część mieszkańców jest tam sezonowo – miejscowość letniskowa). W Sołeckiej Strategii Rozwoju należy przyjąć działania eliminujące bariery i problemy otoczenia wewnętrznego, jednocześnie wykorzystując posiadane atuty wewnętrzne jak również potencjał zasobów niematerialnych, co pozwoli także na niwelowanie zidentyfikowanych barier problemów otoczenia zewnętrznego. Powinno to spowodować zwiększenie aktywności społecznej środowiska lokalnego między innymi poprzez włączenie nowych grup społecznych, obecnie nieaktywnych, jak również modernizację obiektu Sali wiejskiej i jej kuchni, a także zagospodarowanie terenów rekreacyjnych. Te działania mogą pozytywnie wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców. W tym obszarze również należy przygotować silny program naprawczy w Sołeckiej Strategii Rozwoju.

Byt (= / =)(2/2-0/0): Otoczenie wewnętrzne obszaru **bytu** jest zrównoważone, otoczenie zewnętrzne nie wpływa na obszar i jest obojętne. Ogólna ocena obszaru **BYTU** jest **zrównoważona(2/2) (=)**. W budowanej Sołeckiej Strategii Rozwoju należy przyjąć działania związane z atutami tego obszaru dla jak najlepszego wykorzystania ich w realizacji zadań i projektów dla sołectwa w oparciu o posiadane zasoby. Społeczność lokalna ma dobrze rozwiniętą strukturę obszaru, co pozwala na korzystne jego oddziaływanie w środowisku lokalnym.

Tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego (+ / =)(6/1-0/0): Obszar wewnętrzny tożsamości wsi i wartości życia wiejskiego oceniony jest korzystnie. Otoczenie zewnętrzne jest obojętne. Ogólna ocena obszaru **TOŻSAMOŚCI WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO** jest **bardzo korzystna(6/1)(+)**. Jest to najlepiej oceniony obszar, na podstawie którego należy kształtować wizję rozwoju sołectwa. Tworząc plan rozwoju tego obszaru należy przyjąć działania eliminujące zidentyfikowane bariery lub problemy wykorzystując wartości ważne dla mieszkańców z obszaru tożsamości. Obszar ten może stanowić **Dźwignie rozwoju sołectwa w przygotowywanej Strategii**.

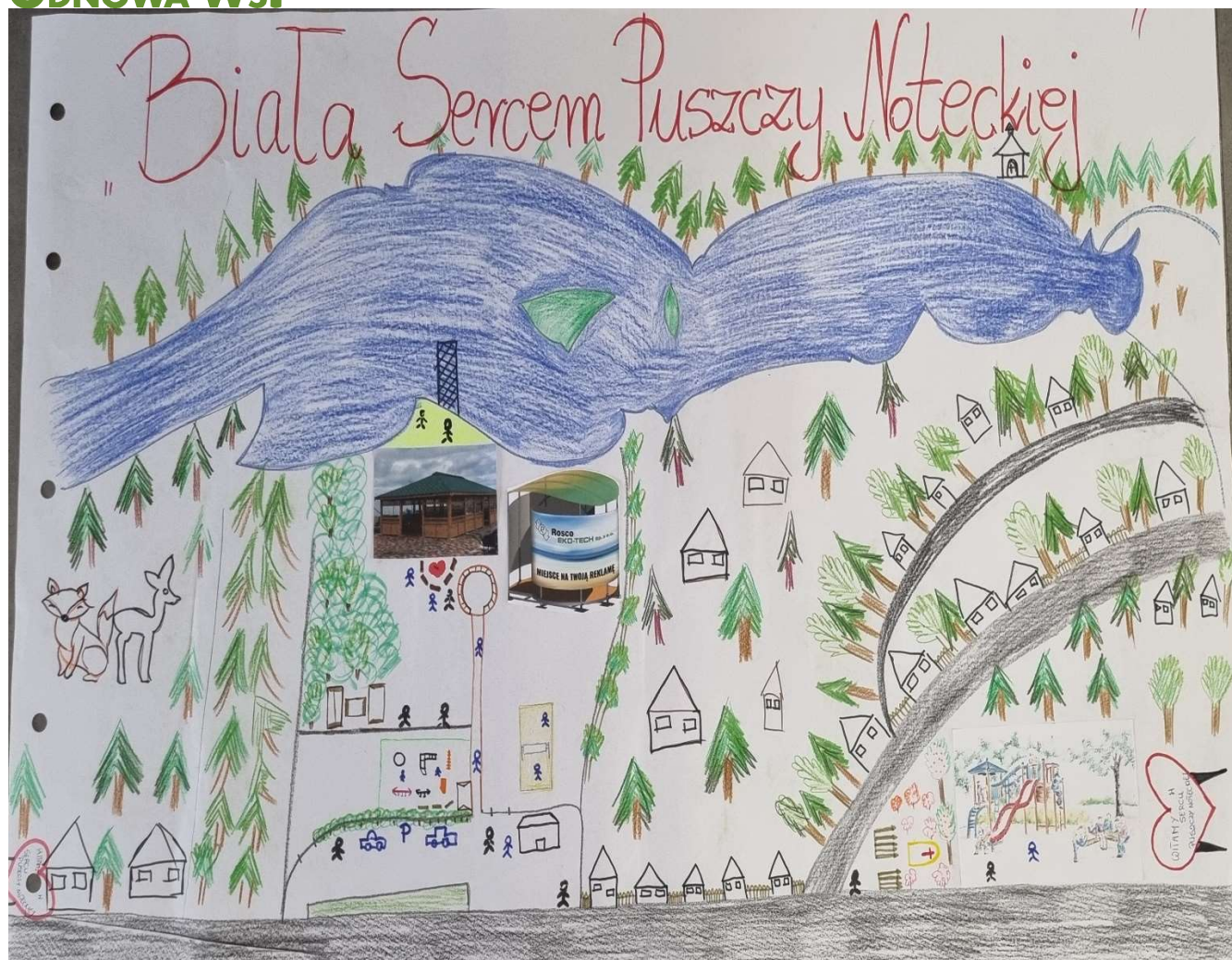
Zdjęcie 15 Prezentacja wizji obrazkowej miejscowości

Wizja hasłowa

„BIAŁA SERCEM PUSZCZY NOTECKIEJ”

Wizja opisowa

Biała staje się przyrodniczym krajobrazem wsi, gdzie żyje się zdrowo i aktywnie wypoczywa na łonie natury. Zmodernizowana plaża i przestrzeń dookoła niej podniesie zadowolenie turystów jak i mieszkańców. Bardziej rozbudowana infrastruktura plaży i placu zabaw daje najmłodszym więcej radości i możliwości do aktywnie spędzonego czasu. Liczne gry zabawy warsztaty i imprezy plenerowe organizowane dla mieszkańców i wczasowiczów powodują rozwijanie ich pasji doświadczeń i zainteresowań.

Zdjęcie 16 Wizja obrazkowa miejscowości wykonana podczas warsztatów przez Przedstawicieli GOW

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI

Wizja wsi (hasłowa): „BIAŁA SERCEM PUSZCZY NOTECKIEJ”

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. 2. Podtrzymywanie pamięci o dziejach sołectwa Białej	Publikacja książki planowanej do wznowienia. Położenie nad jeziorem w centrum puszczy Noteckiej. Aktywna zmotywowana GOW. Zaangażowanie społeczeństwa	Problem praw autorskich. Problemy związane z zabezpieczeniem imprezy masowej. Kosztochłonność działań. Konieczność proceduralnego przygotowania inwestycji na większą skalę	1.1. Wznowienie nakładu publikacji „Biała w Puszczy Noteckiej” 1.2. Utworzenie tablic informacyjnych promującej dziedzictwo historyczne 1.3. Upowszechnienie staropolskich nas lasów i pól wokół wsi Biała – tablice informacyjne, informacja w publikatorach oraz na stronie internetowej 2.1. Kontynuowanie organizacji festynu dotyczącego obrzędów Sobótkowych 2.2. Organizowanie warsztatów związanych z ziołolecznictwem 2.3. Warsztaty wyplatania wianków 2.4. Organizowanie tematycznych konkursów celem włączania dzieci i młodzieży do imprez promujących tradycje wiejskie
3. 4. Kulturowanie obyczajów i tradycji wiejskich			

1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
B. STANDARD ŻYCIA			
1. Poprawa i rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej	Zaangażowani mieszkańcy. Sala wiejska. Plaża. Istniejąca infrastruktura drogowa. Współpraca z gminą. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych.	Niewystarczające środki finansowe. Brak planu zagospodarowania przestrzennego. Duża konkurencja w pozyskiwaniu środków.	1.1. Budowa ogrodzonego placu zabaw 1.2. Poprawa funkcjonalności istniejącego terenu rekreacyjnego: - montaż elementów rekreacyjnych - doposażenie istniejącego placu zabaw - postawienie przebieralni - doświetlenie - monitoring 1.3. Budowa wiaty integracyjnej – miejsca spotkań 1.4. Budowa boiska wielofunkcyjnego 1.5. Zakup wyposażenia świetlicy i wiaty rekreacyjnej celem podniesienia standardu realizowanych działań na rzecz sołectwa. 1.6. Zagospodarowanie terenu przy kaplicy – uporządkowanie, nasadzenia roślinności, montaż elementów małej architektury
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy	

	silne strony i szanse jakie wykorzystamy	Zagrożenia jakich unikniemy	
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1. Wzmocnienie integracji mieszkańców	Współpraca z gminą oraz z Samorządem województwa wielkopolskiego Zaangażowanie mieszkańców	Niewystarczające fundusze Niewystarczające zaangażowanie mieszkańców	1.1 Powołanie stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Wsi Biała 1.2. Stworzenie stałej oferta wydarzeń kulturalnych organizowanych dla mieszkańców 1.3. Organizacja wyjazdów tematycznych – kino, teatr 1.4.Organizacja wycieczek rowerowych 1.5. Organizacja rozgrywek sportowych – turnieje rodzinne i indywidualne 1.6. Konkurs dla dzieci, młodzieży i dorosłych 1.7. Stworzenie stałej oferty działań realizowanych na plaży w okresie wiosenno – letnim – kajaki, wspólne gotowanie potraw z grilla, porządkowanie plaży 1.8. Poligon grzybowy – wspólne grzybobranie
2. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców			2.1. Zakup defibrylatora 2.2. Naprawa syreny 2.3. Utworzenie punktów ewakuacji
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY których użyjemy ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyeliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
D. BYT			

1. Promocja sołectwa	Współpraca z gminą oraz z Samorządem województwa wielkopolskiego Zaangażowanie mieszkańców	Niewystarczające środki finansowe. Brak planu zagospodarowania przestrzennego. Duża konkurencja w pozyskiwaniu środków	2.1 Promocja wsi poprzez udział miejscowości w wydarzeniach na szczeblu gminnym i ponadlokalnym 2.2. Współpraca z sołectwami 2.3 Stworzenie logo wsi 2.4 Zakup materiałów i gadżetów promocyjnych 2.5. Publikacja materiałów promujących sołectwo 2.6. Montaż witaczy na wjeździe do miejscowości
-----------------------------	--	---	---

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI NA OKRES 12 MIESIĘCY

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Stworzenie miejsca do relaksu i spotkań na świeżym powietrzu	Budowa miejsca do integracji –wiata – II etap	NIE	NIE	14	II
Na czym nam najbardziej zależy?	Stworzenie bezpiecznego miejsca do wspólnego spędzania czasu przez dzieci	Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem dla dzieci – I etap	NIE	NIE	20	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Brak zaangażowania ze strony mieszkańców	Festyn rodzinny	TAK	NIE	9	IV
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Promocja wsi	Montaż witacza z logo miejscowości	TAK	NIE	10	III
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Zwiększenie integracji mieszkańców	Poligon grzybowy	TAK	TAK	7	V

Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? <i>(Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)</i>	1. Budowa placu zabaw wraz z ogrodzeniem dla dzieci – I etap 2. Budowa miejsca do integracji –wiata – II etap 3. Montaż witacza z logo miejscowości Możliwe źródła finansowania w/w projektów • FUNDUSZ SOŁECKI, • BUDŻET GMINY, • PROGRAM WIELKOPOLSKA ODNOWA WSI, • ŚRODKI Z POWIATU, • FUNDACJE, • SPONSORZY, • CZARNKOWSKO-TRZCIANECKA LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
---	--

**Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:**

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

MAGDALENA GDANIEC	
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>
JAROSŁAW MACIEJEWSKI	
<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Podpis</i>